

STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU OBCE BĚLÁ U JEVÍČKA 2021 – 2025

A2+/AQE

Dobrý subjekt, s velmi dobrou schopností splácet své závazky,
doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu.

STR 2

Krátkodobě kvalitní subjekt s dobrou schopností splácet své aktuální závazky.

Obsah

Úvod.....	3
1 Analýza hospodaření uplynulého období.....	5
1.1 Úvod do rozpočtového hospodaření	5
1.2 Analýza hospodaření.....	6
1.3 Analýza rozpočtu	13
1.4 Závěry analýzy rozpočtu.....	15
2 Střednědobý výhled rozpočtu obce	17
2.1 Zdroje střednědobého výhledu rozpočtu.....	17
2.2 Sestavený střednědobý výhled rozpočtu	17
3 Ekonomické hodnocení obce	23
Závěr	25
Seznam tabulek a grafů	28
Stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.....	29

Úvod

Střednědobý výhled rozpočtu je nástrojem střednědobého plánování a je přínosem i pro ty nejmenší obce. Umožňuje obcím nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti municipality, zajistit zdravý vývoj financí a schopnost územního samosprávného celku dostát svým závazkům. Vytvořením tohoto dokumentu je naplněno povinné ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obsah dokumentu přesahuje rámec zákonných náležitostí uvedených v § 3 zmíněného zákona. Nejen že analyzuje hospodaření v minulosti, ale je sestaven v daleko větší podrobnosti, než stanovuje zákon. I proto usnadňuje takto vytvořený střednědobý výhled rozpočtu rychlejší sestavení rozpočtu, koncepční a plánovité financování potřeb, přehled o možnostech hospodaření obce v budoucím období, o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější.

Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby jej samospráva plnila a ročně aktualizovala. Je nutné pružně reagovat na aktuální ekonomickou situaci a pravidelně rekapitulovat hospodaření samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je velká možnost manévrování do střednědobé budoucnosti a připravit včas strategii hospodaření a financí.

Podkladem pro tvorbu střednědobého výhledu rozpočtu se staly následující zdroje:

- Účetnictví let 2015 - 2019
- Rozpočty let 2015 - 2019
- Splátkové kalendáře závazků obce
- Plán investičních akcí
- Predikce sdílených daní na roky 2020 - 2023 ze státního rozpočtu (resp. návrhu rozpočtu a střednědobého výhledu státu)
- Platný rozpočet obce na rok 2020
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření obce dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje

Aby byla zachována efektivnost střednědobého výhledu rozpočtu, měl by být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další jeden rok, aby byl znám aktuální stav a vývoj hospodaření. Za těchto předpokladů má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření územního samosprávného celku.

Definice základních pojmů

- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery)
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv
- **Kapitálové příjmy celkem** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery)
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů
- **Saldo úplné** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin
- **Ukazatel dluhové služby** – podíl dluhové služby a dluhové základny. Jeho hodnota by neměla přesáhnout 25 %
- **Index provozních úspor** – podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Výše tohoto ukazatele by neměla klesnout pod 10 %. Ideální hodnota se nachází v intervalu 20 – 25 %.

Použité zkratky

- **UC** – účetní skutečnost
- **RS** – schválený rozpočet
- **RU** – upravený rozpočet
- **SVR** – střednědobý výhled rozpočtu
- **PP** – provozní přebytek
- **HČ** – hospodářská (podnikatelská) činnost
- **PO** – příspěvková organizace
- **DPFO** – daň z příjmů fyzických osob
- **ZČ** – závislá činnost
- **OSVČ (SČ)** – osoby samostatně výdělečně činné
- **KV** – kapitálové výnosy
- **DPPO** – daň z příjmů právnických osob
- **DPH** – daň z přidané hodnoty
- **MF** – ministerstvo financí

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza hospodaření dává ucelený přehled o hospodaření předcházejících období a zároveň slouží jako důležitý podklad při modelování a tvorbě střednědobého výhledu rozpočtu.

1.1 ÚVOD DO ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Příjmy územně samosprávného celku jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů územního samosprávného celku.

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí obec vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb obce včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. Obec k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí důkladně analyzovat vynaložené finanční prostředky.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji se nazývá **provozní přebytek**. Jsou to prostředky, které zůstávají obci zpravidla na financování investičních záměrů. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (od 1. ledna do 31. prosince daného roku) se nazývá **saldo rozpočtu** (celkové saldo rozpočtu). Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování tohoto indikátoru se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z úspor hospodaření z minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že obec nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek musí pak pokrýt buď prodejem majetku, nebo úvěrem.

Index provozních úspor vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů obce. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 20 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.

Ukazatel dluhové služby vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %. Dluhová služba je definována jako součet splátek jistin a finančních prostředků použitých na úhradu úroků z přijatých úvěrů. Dluhová základna je hodnota celkových příjmů po konsolidaci.

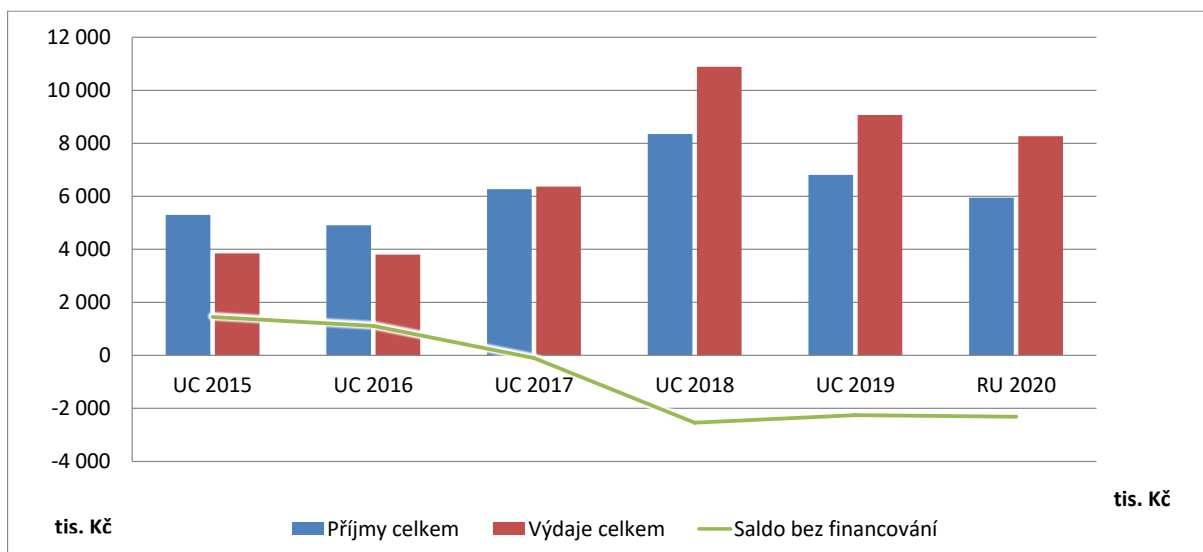
1.2 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ

Analýza hospodaření obce je základním krokem pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu. Celková bilance ukazuje, že obec hospodařila v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 4,9 mil. Kč (2016) až do 8,4 mil. Kč (2018). Celkový objem výdajů se pohyboval od 3,8 mil. Kč (2016) do 10,9 mil. Kč (2018). Obec hospodařila s deficitem v letech 2017 (99,7 tis. Kč), 2018 (2,5 mil. Kč) a 2019 (2,3 mil. Kč), v ostatních analyzovaných letech vykazovala přebytek hospodaření. Nejvyššího přebytku obec dosáhla v roce 2015, a to 1,4 mil. Kč. Vývoj hospodaření zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 1: Vývoj hospodaření obce

ř.	Údaje (tis. Kč)	UC 2015	UC 2016	UC 2017	UC 2018	UC 2019	RU 2020
*1	DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	3 882	4 162	4 612	5 230	5 498	5 345
2	DPFO ze závislé činnosti	672	764	968	1 127	1 221	1 050
3	DPFO OSVČ	19	33	26	27	34	30
4	DPFO vybíraná srážkou	91	91	92	106	115	110
5	DP právnických osob	846	944	977	966	1 076	1 098
6	DP právnických osob za obce	37	29	10	47	57	43
7	Daň z přidané hodnoty	1 671	1 732	1 979	2 386	2 424	2 450
8	Místní poplatky	194	199	203	208	213	207
9	Správní poplatky	2	2	2	2	1	2
10	Daň z nemovitostí a z majetku	335	350	332	334	328	320
11	Ostatní daňové příjmy	14	18	25	28	29	35
*12	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	309	259	324	449	439	376
13	Příjmy z poskytnutí služeb a výrobků, zboží	21	14	104	141	132	114
14	Příjmy z pronájmu	174	158	168	169	150	187
15	Výnosy z finančního majetku	1	1	1	1	1	1
16	Přijaté sankční platby	0	0	0	43	0	0
17	Příjmy z prodeje nekapitál.maj. a ost.ned.př.	34	86	51	95	155	74
18	Přijaté splátky půjček	78	0	0	0	0	0
*19	DAŇOVÉ A NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	4 191	4 421	4 936	5 679	5 937	5 720
20	Neinvestiční dotace (transfery)	547	487	557	624	621	231
21	Převody z vlastních fondů (HČ)	0	0	0	0	0	0
*22	BĚŽNÉ PŘÍJMY	4 737	4 908	5 493	6 303	6 557	5 951
23	Prodej inv.majetku, akcií a majetkových práv	2	0	2	0	0	0
24	Investiční dotace (transfery)	555	0	776	2 049	250	0
*25	PŘÍJMY CELKEM	5 295	4 908	6 270	8 352	6 807	5 951
26	Platy za městnanců vč.odvodů	1 256	1 210	1 350	1 671	1 983	1 993
27	Nákupy DHM, materiálů, ostatní	302	240	260	212	781	413
28	Úroky, leasing a ostatní finanční výdaje	0	0	0	24	35	35
29	Nákup energií	152	191	136	206	219	190
30	Nákup služeb	542	691	679	754	1 038	723
31	Opravy a udržování	583	545	1 161	1 128	703	631
32	Ostatní nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	49	44	50	93	91	70
33	Neinv.transfery podnikatel.sub. a nezisk.org.	8	25	15	22	73	116
34	Neinvestiční příspěvky PO	0	0	0	0	0	0
35	Neinvestiční příspěvky ostatním rozpočtům	60	77	63	111	168	111
36	Neinv.transfery obyvatelstvu	0	6	12	2	2	8
37	Ostatní neinvestiční výdaje a transfery	106	0	0	0	0	489
*38	BĚŽNÉ VÝDAJE	3 060	3 029	3 725	4 223	5 093	4 779
39	Kapitálové výdaje	786	772	2 644	6 667	3 974	3 486
*40	VÝDAJE CELKEM	3 846	3 801	6 369	10 890	9 067	8 266
*41	SALDO v rozpočtové skladbě (bez financování)	1 449	1 107	-100	-2 538	-2 259	-2 315
42	Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	0	0	0	373	640	640
43	Přijaté půjčky	0	0	0	4 482	0	0
44	Změna stavu na bankovních účtech	0	0	0	0	0	2 955
45	Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0
*46	FINANCOVÁNÍ	0	0	0	4 109	-640	2 315
*47	PŘÍJMY všechny	5 295	4 908	6 270	12 834	6 807	8 906
*48	VÝDAJE všechny	3 846	3 801	6 369	11 263	9 707	8 906
*49	SALDO úplné	1 449	1 107	-100	1 570	-2 899	0
*50	Provozní přebytek	1 678	1 879	1 767	2 080	1 465	1 172
*51	Rozdíl provozního přebytku a spl. jistiny	1 678	1 879	1 767	1 707	825	532
*52	Index provozních úspor	35,41	38,28	32,17	33,00	22,34	19,69
*53	Dluhová základna	5 295	4 908	6 270	8 352	6 807	5 951
*54	Dluhová služba	0	0	0	397	675	675
55	Dluhová služba / dluhová základna (v %)	0,00	0,00	0,00	4,75	9,91	11,34
56	Zůstatky na účtech	9 359	10 466	10 366	11 937	9 037	
57	Pohledávky	0	0	0	0	0	
58	Závazky	0	0	0	0	0	
59	Stav úvěrů	0	0	0	4 482	3 842	

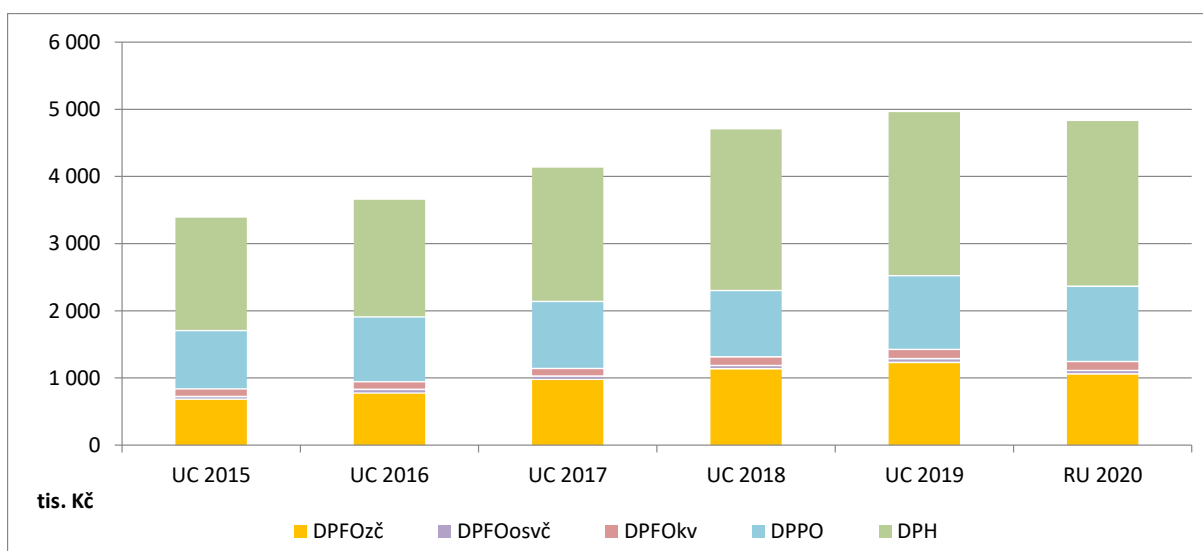
Graf č. 1: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

Obec měla po celé sledované období podobnou skladbu příjmů. Co do objemu nejvýznamnější roli v hospodaření obce hrály příjmy daňové. Podíl daňových příjmů na běžných příjmech se v rámci sledovaného období vyznačuje obdobným směrem vývoje jak v absolutním, tak v relativním vyjádření. Podíl daňových příjmů se pohyboval v rozmezí od 81,9 % (2015) do 84,8 % (2016). V průměru za celé sledované období dosahuje podíl daňových příjmů 83,5 % příjmů běžných.

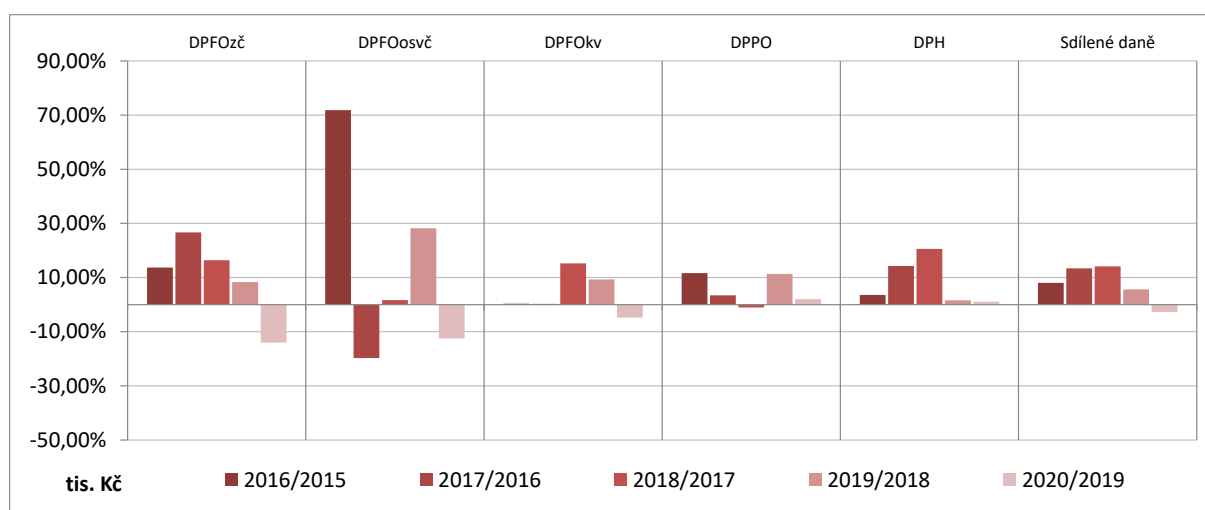
Také podíl daňových příjmů na celkových příjmech je v jednotlivých letech obdobný. Kromě výše zmíněného je ovlivněn zejména investiční aktivitou obce a s tím souvisejícím objemem obdržených investičních transferů a prodeje majetku. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech se pohybuje od 62,6 % (2018) do 84,8 % (2016). V průměru za celé sledované období dosahuje podíl daňových příjmů 73,9 % příjmů celkových.

Graf č. 2: Vývoj sdílených daní

Přestože objem sdílených daní meziročně roste, relativní vývoj poukazuje na nestabilní tempo růstu. Sdílené daně jako celek vykazují kolísavé tempo růstu, což je dáno zejména vývojem objemově výrazné DPFOzč, DPPO a DPH. Velmi nestabilní vývoj je u daně DPFOosvč, ve sledovaném období meziročně vrostla tato daň pouze v roce 2016 a 2019. Specifický je index 2020/2019, kdy dochází k poklesu u všech typů sdílených daní. Situace je způsobená výpadkem příjmů státního rozpočtu v souvislosti s opatřeními proti šíření nového koronaviru Covid-19. Výpadek na straně sdílených daní byl v srpnu letošního roku zmírněn tzv. kompenzačním příspěvkem. Ten je odvislý od počtu obyvatel a pro obec Bělá u Jevíčka se jednalo o 443,75 tis. Kč. Pro srovnání, rozdíl plynoucí z aktuální predikce sdílených daní (září 2020) a původní predikcí MF ČR před krizí (leden 2020), činí cca 770 tis. Kč.

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní v relativním vyjádření

Výrazný podíl na výši daňových příjmů představují sdílené daně, které meziročně rostly. Kromě primární skupiny sdílených daní má na podíl daňových příjmů výraznější vliv také Daň z nemovitých věcí (v průměru 335,8 tis. Kč) a Poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady (v průměru 190,8 tis. Kč).

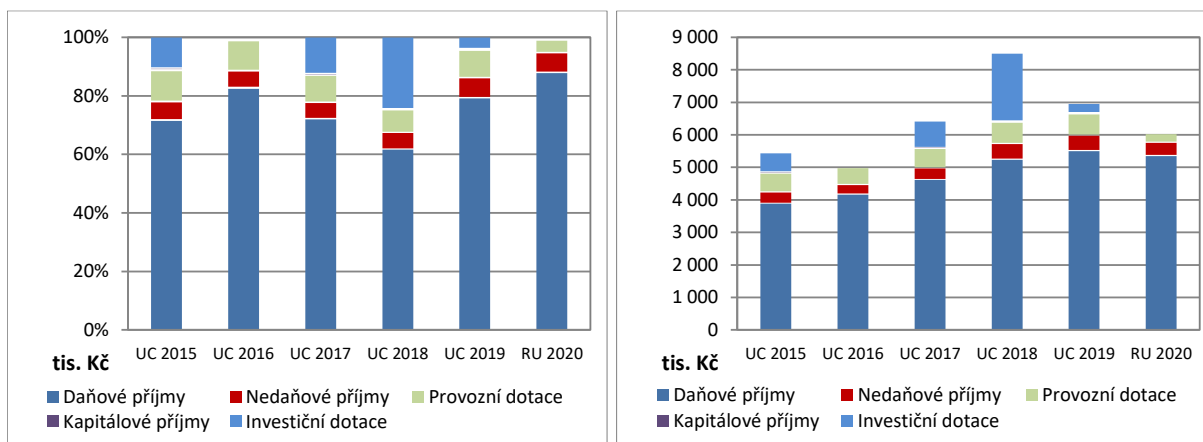
Relativně méně výrazný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 6,3 % příjmů běžných, resp. 5,6 % příjmů celkových. Nejdůležitější položkou v této kategorii příjmů jsou Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí (v průměru 141,6 tis. Kč ročně), Příjmy z poskytování služeb a výrobků (v průměru 76,6 tis. Kč) a Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (v průměru 57,6 tis. Kč).

Na celkovém objemu příjmů se podílely také přijaté dotace (transfery). V průměru sledovaného období dosahují 10,1 % příjmů běžných, resp. 20,4 % příjmů celkových. V neinvestiční části se jedná zejména o dotace pokrývající výkon státní správy (v průměru 70,0 tis. Kč ročně), Ostatní transfery ze státního rozpočtu (v průměru 376,8 tis. Kč). Výše neinvestičních transferů od obcí, krajů a regionálních rad jsou pak relativně méně významné a dosahují v průměru objemu 93,2 tis. Kč ročně.

Pro rozvoj obce jsou pak velmi důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhla obec v roce 2018 (2,0 mil. Kč). Investiční aktivita obce v letech 2015 - 2019 je vyjádřena částkou 14,8 mil. Kč, z toho 3,6 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 24,5 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2018, kdy obec proinvestovala téměř 6,7 mil. Kč (30,7 % nákladů pokryly investiční dotace).

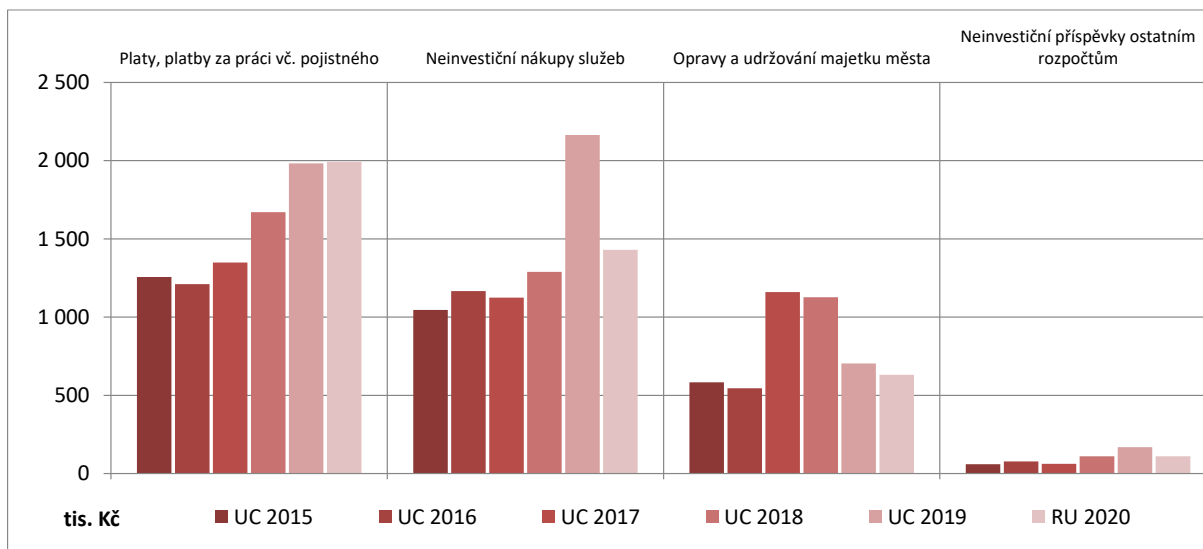

Graf č. 4: Vývoj příjmů

Výdajovou část provozního rozpočtu nejvíce zatěžovaly výdaje na Platy, platby za práci vč. pojistného, dále pak Neinvestiční nákupy služeb, Opravy a udržování majetku obce a výdaje na Neinvestiční příspěvky ostatním rozpočtům. V průběhu analyzovaného období obec usiluje o úspory na provozních výdajích, jež má možnost jakýmkoliv způsobem ovlivňovat, racionalizací a optimalizací jejich skladby. Vývoj vybraných výdajových skupin provozního rozpočtu mezi roky 2015 – 2019 znázorňuje vícečetný graf č. 5. Vývoj ukazatelů v roce 2020 je třeba brát s rezervou, neboť se jedná o upravený rozpočet v sedmém měsíci rozpočtového období.

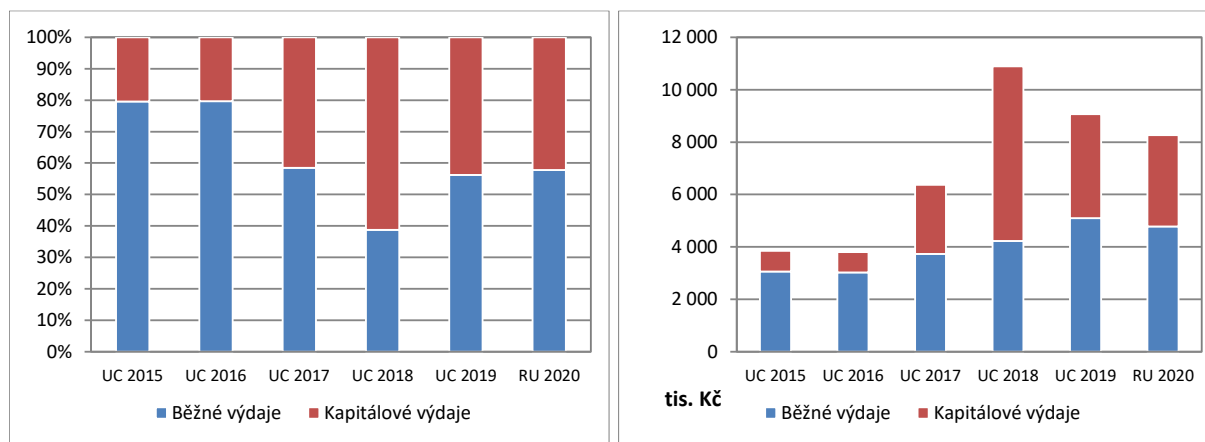
Graf č. 5: Vývoj vybraných výdajových skupin

Z grafu č. 6 je patrný kolísavý objem celkových výdajů s výrazným růstem v letech 2017 a 2019, což koresponduje s vývojem výdajů kapitálových. Kapitálová část představuje nahodilé výdaje, které odpovídají investičním potřebám obce a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121). Kapitálové výdaje v roce 2017, 2018 a 2019 jsou spojeny zejména s výstavbou Společenského zařízení.

Graf č. 6: Vývoj výdajů

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2015 – 2019 byl součet provozních příjmů 28,0 mil. Kč, zatímco ve stejném období obec utratila na provozních výdajích 19,1 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

Růst objemu provozních příjmů od roku 2015 do roku 2019 byl 1 820,0 tis. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 2 032,9 tis. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly pomalejším tempem než provozní výdaje. To znamená, že z tohoto pohledu se hospodaření obce vyvíjí méně příznivě.

Tabulka č. 2: Porovnání upraveného rozpočtu a skutečnosti v období 2017 – 2019

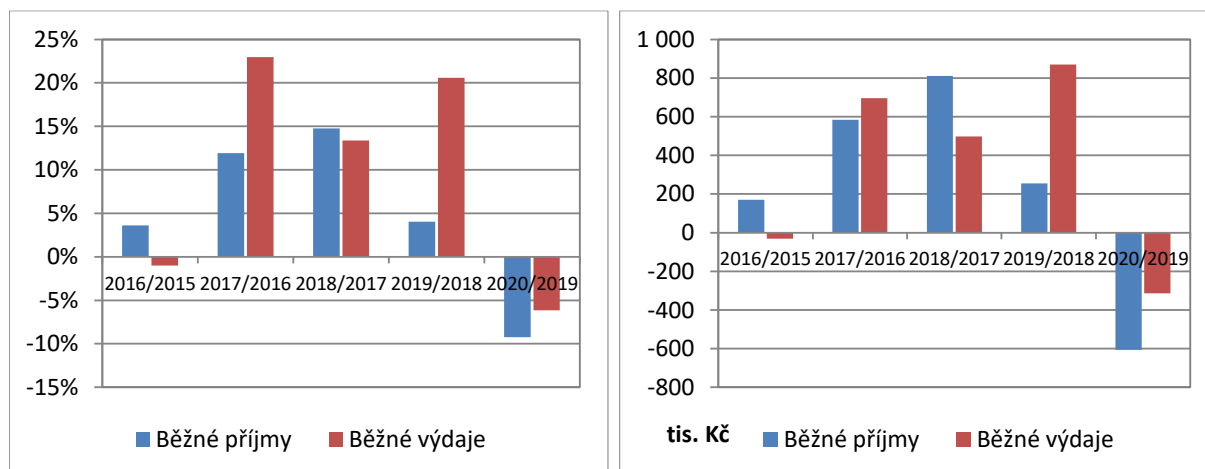
Ukazatel	UC 2017	RU 2017	UC17/RU17	UC 2018	RU 2018	UC18/RU18	UC 2019	RU 2019	UC19/RU19
Daňové příjmy	4 612	3 816	120,9%	5 230	4 571	114,4%	5 498	5 330	103,1%
Nedaňové příjmy	324	262	123,6%	449	331	135,6%	439	317	138,5%
Kapitálové příjmy	2	0	-	0	0	-	0	0	-
Přijaté transfery	1 332	443	300,6%	2 673	1 711	156,2%	871	496	175,6%
Neinvestiční transfery	557	443	125,6%	624	179	348,4%	621	496	125,2%
Investiční transfery	776	0	-	2 049	1 532	133,7%	250	0	-
Běžné příjmy	5 493	4 521	121,5%	6 303	5 081	124,0%	6 557	6 143	106,7%
Příjmy celkem	6 270	4 521	138,7%	8 352	6 613	126,3%	6 807	6 143	110,8%
Běžné výdaje	3 725	3 383	110,1%	4 223	4 222	100,0%	5 093	5 171	98,5%
Kapitálové výdaje	2 644	6 351	41,6%	6 667	8 655	77,0%	3 974	3 748	106,0%
Výdaje celkem	6 369	9 734	65,4%	10 890	12 877	84,6%	9 067	8 919	101,7%

Poznámka: hodnoty upraveného rozpočtu jsou za červenec jednotlivých let

Pokud zahrneme také hodnoty upraveného rozpočtu na rok 2020, růst objemu provozních příjmů od roku 2015 do roku 2020 je 1 213,5 tis. Kč, zatímco běžné výdaje vzrostly o 1 719,3 tis. Kč. Objem provozních prostředků ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostou pomalejším tempem než provozní výdaje. Protože se ale v roce 2020 jedná o finanční plán v sedmém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou konečné. Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že upravený rozpočet odráží určitou míru opatrnosti a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené. Je však zapotřebí sledovat, jak se bude provozní část rozpočtu vyvíjet, neboť trend, kdy by běžné výdaje rostly rychleji než běžné příjmy, by byl dlouhodobě neudržitelný.

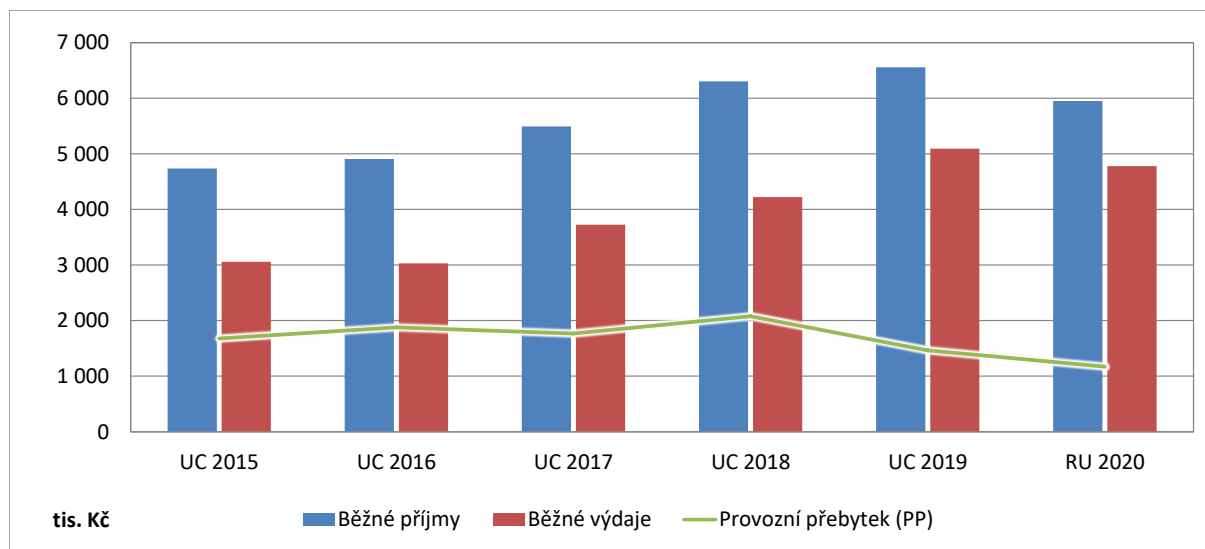

Graf č. 7: Meziroční změny běžných příjmů a výdajů

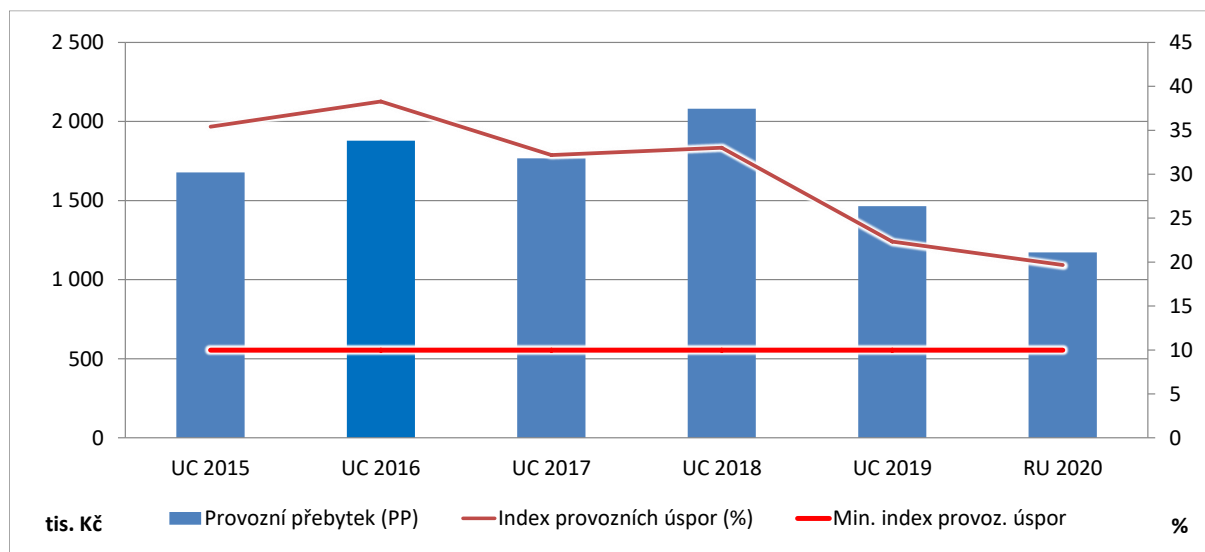
O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá provozní přebytek. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2019 (1,5 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2018 (2,1 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 1,8 mil. Kč.

Graf č. 8: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

Další možností, jak zhodnotit hospodaření obce, jsou hodnoty indexu provozních úspor. Index vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které obci zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů. Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat v rozmezí 20 – 25 %.

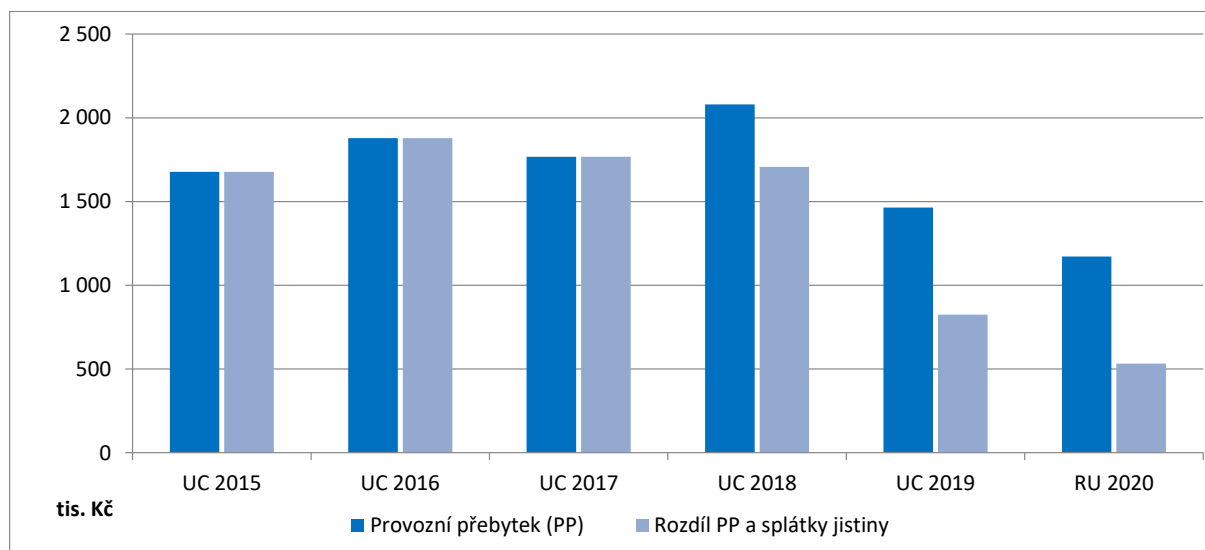
Graf č. 9: Vývoj indexu provozních úspor

Předcházející graf ukazuje relativně dobré hodnoty indexu provozních úspor. Pozornost upoutá pokles ukazatele v roce 2019, což je důsledek zejména přechodného zvýšených běžných výdajů na nákup DHM, materiálu a služeb v souvislosti s výše zmíněnou výstavbou Společenského zařízení. Svoji roli v poklesu ukazatele hrál také nevýrazný růst sdílených daní v tomto roce. Pokles v roce 2020 je dán zejména vývojem sdílených daní v souvislosti restriktivními opatřeními a také zmíněným principem opatrnosti při sestavování rozpočtu.

Pro obce s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření rozdíl provozního přebytku a splátek jistin. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce hodnota ukazatele vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj obce formou investičních výdajů. V analyzovaném období ukazatel tento předpoklad splňuje ve všech sledovaných letech.

Graf č. 10: Vývoj rozdílu provozního přebytku a splátek jistin

V souvislosti s úpravou pravidel rozpočtové odpovědnosti s účinností od roku 2018 byla přijata legislativa (zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti) upravující povinnosti územních samosprávných celků. Zákon stanovuje mimo jiné číselné fiskální pravidlo. Pravidlo stanovuje, že ÚSC musí hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky a pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy alespoň o 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky,
- pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Tabulka č. 3: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2019	RU 2020
Dluh	3 841,94	3 201,93
Průměr příjmů za 4 roky	6 584,25	6 844,89
Fiskální pravidlo	58,35%	46,78%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	3 950,55	4 106,93

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh obce Bělá u Jevíčka **nepřesahuje** povolenou 60% hranici. Strop pro výši dluhu je 4,0 mil. Kč (2019) a 4,1 mil. Kč (2020).

1.3 ANALÝZA ROZPOČTU

V kontextu rozboru hospodaření uplynulého období (2015 – 2019) včetně upraveného rozpočtu na rok 2020 vyplývají z porovnání roku 2019 (účetní skutečnost) s hodnotami roku 2020 (plán hospodaření) následující závěry:

- běžné příjmy meziročně poklesnou o 0,6 mil. Kč, běžné výdaje se sníží o 0,3 mil. Kč
- z tohoto důvodu provozní přebytek bude vykazovat meziroční pokles o 0,3 mil. Kč, i přesto stále nabývá kladných hodnot, a to 1,2 mil. Kč
- také index provozních úspor vykáže pokles o 2,65 procentního bodu na 19,69 %
- vzhledem k růstu výše dluhové služby a poklesu dluhové základny (ekvivalent celkových příjmů) index dluhové služby dosáhne zhoršení o 1,43 procentního bodu na 11,34 %

Při absolutním meziročním porovnání dle tříd rozpočtové skladby nedosahuje pozitivního vývoje pouze třída nedaňových příjmů. Celkový pokles příjmů dosahuje 856,5 tis. Kč. Na výdajové straně klesají výdaje v provozní i kapitálové části rozpočtu, celkový pokles výdajů je 801,1 tis. Kč.

Je třeba si ale uvědomit, že hodnocení rozpočtu v sedmém měsíci rozpočtového roku je pouze orientační. V průběhu roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření obce. Rozpočet je navíc sestavován s určitou mírou opatrnosti, na což bylo již upozorněno výše. Pokud porovnáme upravený rozpočet za sedm měsíců a účetní skutečnost za celý kalendářní rok minulého období, dostaneme optimističtější hodnoty ukazatelů. Jmenovitě, za rok 2019 dosáhly běžné příjmy ve skutečnosti 106,7 % rozpočtovaného plánu za sedm měsíců. Běžné výdaje naopak dosáhly na konci roku nižších hodnot (98,5 % upraveného rozpočtu). Je zřejmé, že provozní výsledek hospodaření dosáhl optimističtějších hodnot. Plnění rozpočtu je však nutné průběžně sledovat a reagovat na případné negativní odchylky od sestaveného finančního plánu.

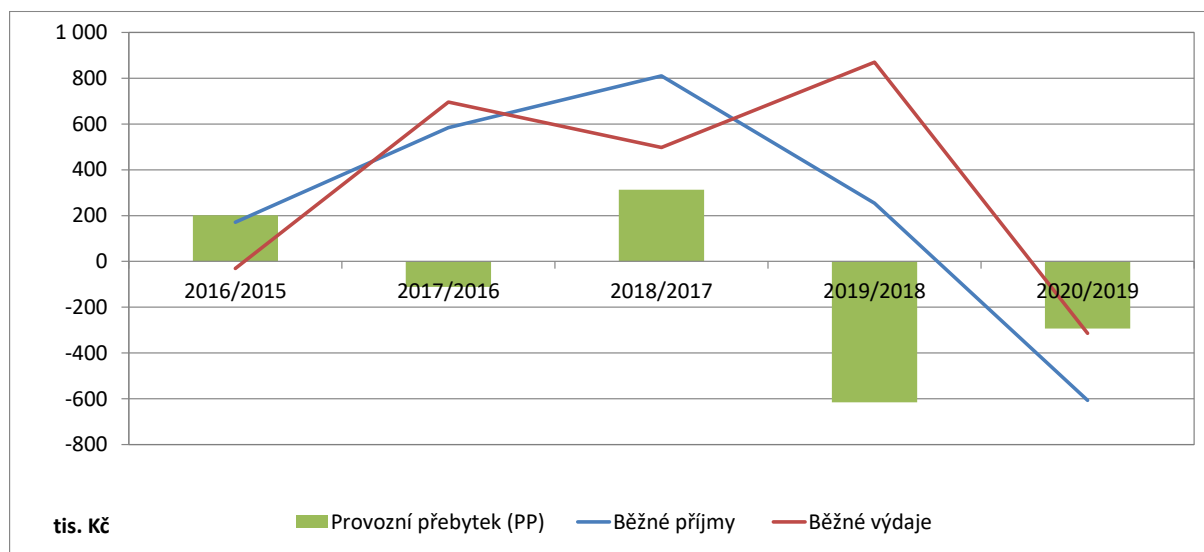

Tabulka č. 4: Meziroční změny ukazatelů hospodaření

Ukazatel	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Daňové příjmy	280	450	618	268	-154
Nedaňové příjmy	-50	65	125	-10	-63
Kapitálové příjmy	-2	2	-2	0	0
Přijaté transfery	-615	845	1 340	-1 802	-640
Běžné příjmy	171	584	811	254	-606
Příjmy celkem	-387	1 361	2 082	-1 544	-856
Běžné výdaje	-30	696	498	870	-314
Kapitálové výdaje	-14	1 872	4 023	-2 693	-487
Výdaje celkem	-45	2 568	4 521	-1 823	-801
Provozní přebytek (PP)	201	-112	313	-616	-293
Rozdíl PP a splátky jistiny	201	-112	-60	-882	-293
Index provozních úspor (%)	2,87	-6,11	0,83	-10,67	-2,65
Dluh. služba/dluh.základna (%)	0,00	0,00	4,75	5,16	1,43

Celkový pohled na meziroční změny provozního přebytku a provozních příjmů a výdajů s ohledem na vývoj v roce 2020 zobrazuje následující graf.

Graf č. 11: Meziroční změny PP a provozních příjmů a výdajů

1.3.1 Sdílené daně

Základ příjmové části rozpočtu obce tvoří sdílené daně. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost. Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2020, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky 358/2020 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a dani z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

počet obyvatel k 1.1.2020	355
procentuelní podíl obce na výnosu daní	0,002352
počet zaměstnanců k 1.12.2019	4
procentuelní podíl obce "motivační daň"	0,000073
počet dětí a žáků k 30.9.2019	0
katastrální výměra k 1.1.2020 (ha)	969,17

Tabulka č. 5: Predikce sdílených daní na rok 2020

Daňový příjem	Podíl obcí (mld. Kč)	Obec (tis. Kč)	RU 2020 (tis. Kč)
DPFO zč -1111	47,10	1 107,79	-
Motivační DPFOzč.(1,5 %)	3,00	2,19	-
DPFO zč - 1111 vč. motivační	50,10	1 109,98	1 050,00
DPFO sč - 1112	0,00	0,00	30,00
DPFO vyb. srážkou 1113	4,70	110,54	110,00
DPPO - 1121	32,10	754,99	1 098,25
DPH - 1211	99,00	2 328,48	2 450,00
Celkem	185,90	4 304,00	4 738,25

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2020. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro obec Bělá u Jevíčka - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2020. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného rozpočtu obce. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet obce má vyšší hodnoty než tato výchozí predikce (o 10,1 % oproti aktuální predikci MF ČR), což lze považovat za sníženou rezervu pro případ nižšího plnění státního rozpočtu. Absenci rezervy pro případ nižšího plnění státního rozpočtu není žádoucí, vzhledem ke specifickému vývoji v tomto roce a výše zmíněnému kompenzačnímu příspěvku se ovšem jedná o akceptovatelné hodnoty.

1.4 ZÁVĚRY ANALÝZY ROZPOČTU

Správce rozpočtu zvolil k plnění příjmové strany rozpočtu opatrnostní přístup. Je třeba mít na paměti, že hodnoty roku 2020 nejsou konečné, výše daňových příjmů bude odviset od hospodářské situace státu. Pokud nedojde k zásadním změnám vývoje ekonomiky a efektivnosti výběru daní, je možné podle poslední predikce MF (konec září 2020) bez započtení kompenzačního příspěvku v roce 2020 očekávat propad až 434,3 tis. Kč na sdílených daních oproti rozpočtu obce.

Obec hospodaří uvážlivě, v letech 2015 – 2016 každoročně dosahovala přebytku hospodaření, v letech 2017 a 2019 bylo hospodaření naopak deficitní. Zásadní vliv na tom má vývoj salda kapitálového rozpočtu, které je v celém sledovaném období deficitní. Přebytek provozní části rozpočtu tedy sloužil k částečnému dofinancování rozpočtu kapitálového, přičemž jej pokryly právě v letech 2015 - 2016. V roce 2018 hospodařila obec s deficitem 2,5 mil. Kč, který hradila z přijatého investičního úvěru. Hodnota indexu dluhové služby nabývá ve sledovaném období 4,75 % v roce 2018, v roce 2019 po navýšení dluhové služby nabýval ukazatel hodnoty 9,91 %. Rozpočet předpokládá zvýšení na 11,34 % z důvodu poklesu dluhové základny. V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty.

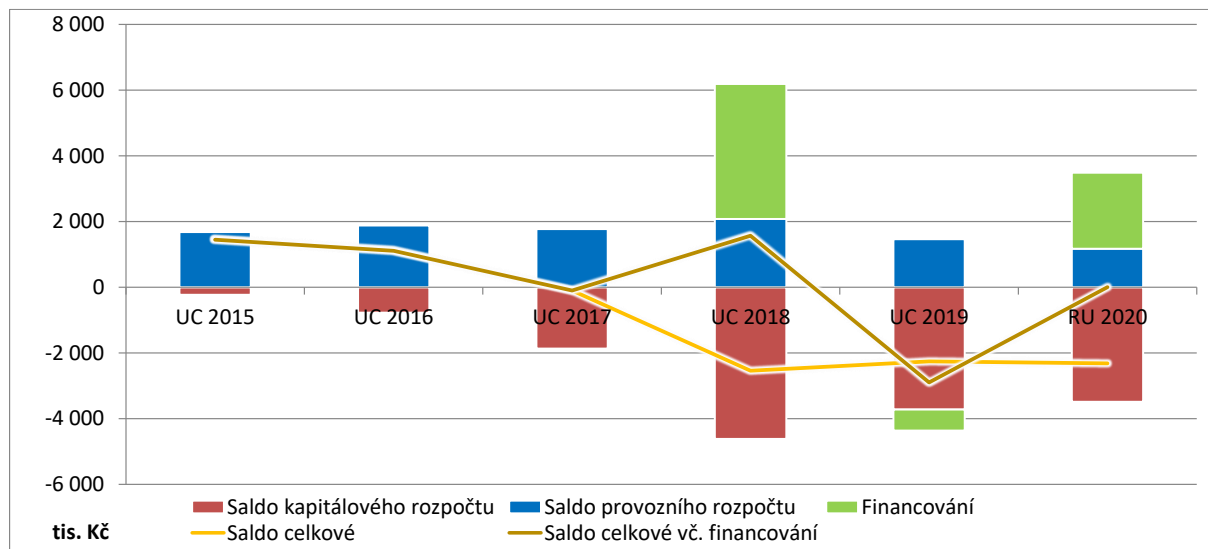
Obec v období 2015 - 2019 disponovala zůstatky na účtech ve výši 9,0 mil. Kč (2019) až 11,9 mil. Kč (2018). Úroveň dlouhodobých pohledávek a dlouhodobých závazků je nulový. Stav nesplacených

úvěřů kulminoval v roce přijetí úvěru, tedy 2018 (4,5 mil. Kč) a v roce 2019 se snížil na hodnotu 3,8 mil. Kč.

Graf č. 12: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

2 Střednědobý výhled rozpočtu obce

Střednědobý výhled rozpočtu je střednědobý plán, který slouží pro plánování rozvoje územních samosprávných celků. Je zpracován jako přehledný a komplexní dokument, který na základě všech dostupných informací zobrazuje vývoj příjmů a výdajů, včetně smluvně podložených investičních akcí a dluhové služby. Výhodou takto sestaveného střednědobého výhledu rozpočtu je úspora času při sestavování rozpočtu, usnadnění tvorby podkladů pro žádost o úvěr nebo dotaci a v neposlední řadě informace o velikosti volných finančních prostředků využitelných na pokrytí investičních záměrů. Upozorňuje také na možná rizika při získávání nových úvěrů.

2.1 ZDROJE STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU

- Platný rozpočet obce – základní dokument, ze kterého vychází sestavený střednědobý výhled rozpočtu
- Provedená analýza hospodaření obce
- Střednědobý výhled státu – zejména hodnoty sdílených daní
- Dluhová služba - přehled stávajících závazků obce, případně plánované splátky jistin a úroků na pokrytí plánovaných investičních akcí
- Plán investičních akcí
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření obce dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Konzultace s odpovědnými pracovníky obecního úřadu

2.2 SESTAVENÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Vývoj příjmové i výdajové strany upraveného rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu byl dále očištěn o ty částky, které souvisí s vybranými poskytnutými transfery, a to na základě účelového znaku záznamu (např.: neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu zejména na položkách 4111 a 4116, apod.). Tyto transfery nemají vzhledem ke změnám jasně definovanou strukturu a tudíž je jejich výše těžko odhadnutelná. S tím souvisí také absence té části výdajové strany rozpočtu, na které jsou tyto dotace poskytovány, tj. operace se stejnými účelovými znaky (např.: výdaje na platy zaměstnanců včetně pojistného, neinvestiční nákupy, apod.). Je dobré upozornit na to, že některé meziroční ukazatele či celkové objemy tímto mohou navodit dojem zhoršeného hospodaření, ale toto je způsobeno především nezahrnutím vybraných účelových, rozpočtem protékajících prostředků a do jisté míry též absencí kapitálových příjmů a investičních transferů.

Z vytvořeného střednědobého výhledu rozpočtu, který zobrazuje tabulka kumulovaného výhledu, vyplývá, že střednědobý výhled rozpočtu je postaven na následujících faktech:

- Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě státního rozpočtu na rok 2020, návrhu rozpočtu na rok 2021 a střednědobého výhledu státu na roky 2022 – 2023 a následnou predikcí do roku 2025. Nárůst sdílených daní od roku 2019 (skutečnost), resp. 2020 (plán rozpočtu) do konce střednědobého výhledu rozpočtu je 392,1 tis. Kč, resp. 524,3 tis. Kč.
- Provozní přebytek nabývá ve všech letech střednědobého výhledu rozpočtu kladné hodnoty a od roku 2019, resp. 2020 do roku 2025 vykazuje nárůst 1,1 resp. 1,4 mil. Kč na 2,6 mil. Kč.

- Na konci období střednědobého výhledu rozpočtu index provozních úspor nabývá hodnoty 39,6 %, což představuje oproti roku 2019, resp. 2020 nárůst o 17,3 resp. 19,9 procentního bodu.
- V období střednědobého výhledu rozpočtu 2021 – 2025 se v rozpočtu nepočítá s prodejem dlouhodobého majetku. Případný prodej bude odvislý od investiční aktivity obce v jednotlivých letech výhledu.
- Do střednědobého výhledu rozpočtu jsou zahrnuty investiční akce pouze na rok 2021 v celkové výši 2,7 mil. Kč. Investiční aktivita bude dále odvislá od potřeb obce a výsledku hospodaření v jednotlivých letech výhledu.
- Na tyto plánované investiční akce jsou ve střednědobém výhledu rozpočtu uvažovány investiční dotace ve výši 1,1 mil. Kč.
- V období výhledu 2021 - 2025 nedojde k úplnému splacení přijatého úvěru, podaří se však uhradit jistiny ve výši 3,1 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že obec v následujících letech nepočítá s přijetím nového úvěru, klesne index dluhové služby na hodnotu 9,73 % v posledním roce výhledu.

Tabulka č. 6: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

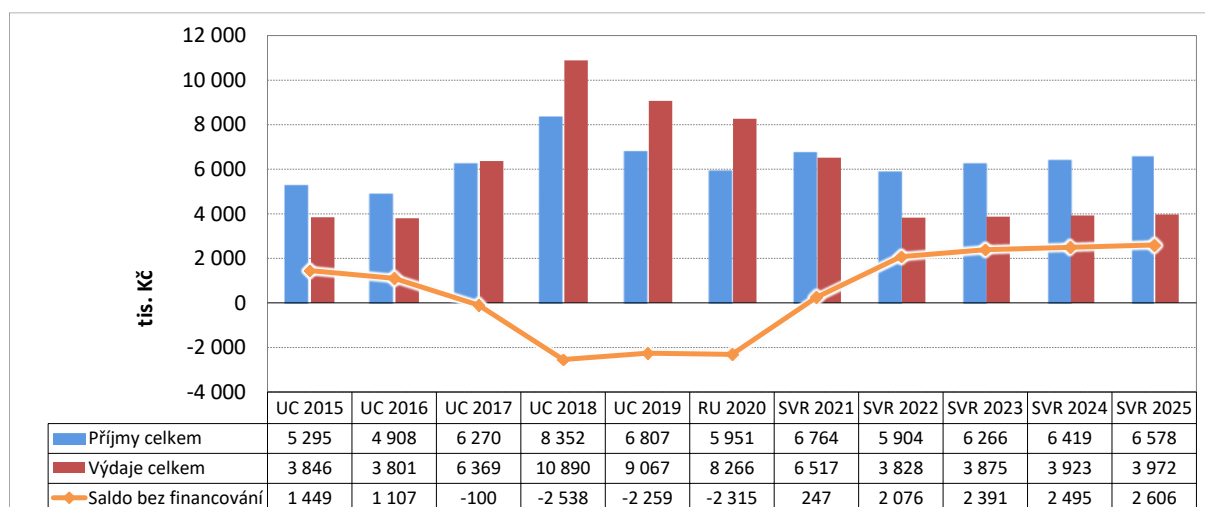
Text (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	RU 2020	SVR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Daňové příjmy	5 230	5 498	5 345	5 054	5 292	5 630	5 754	5 882
Nedaňové příjmy	449	439	376	408	427	450	476	506
Provozní dotace	624	621	231	183	185	186	188	190
Běžné příjmy	6 303	6 557	5 951	5 644	5 904	6 266	6 419	6 578
Kapitálové příjmy	0	0	0	0	0	0	0	0
Investiční dotace	2 049	250	0	1 120	0	0	0	0
Kapitálové příjmy celkem	2 049	250	0	1 120	0	0	0	0
Příjmy celkem	8 352	6 807	5 951	6 764	5 904	6 266	6 419	6 578
Běžné výdaje	4 223	5 093	4 779	3 782	3 828	3 875	3 923	3 972
Kapitálové výdaje	6 667	3 974	3 486	2 735	0	0	0	0
Výdaje celkem	10 890	9 067	8 266	6 517	3 828	3 875	3 923	3 972
Saldo bez financování	-2 538	-2 259	-2 315	247	2 076	2 391	2 495	2 606
Uhrazené splátky jistiny	373	640	640	614	619	624	629	634
Přijaté půjčky	4 482	0	0	0	0	0	0	0
Fin.prostředky minul.let	0	0	2 955	367	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0	0	0
Financování	4 109	-640	2 315	-247	-619	-624	-629	-634
Příjmy všechny	12 834	6 807	8 906	7 131	5 904	6 266	6 419	6 578
Výdaje všechny	11 263	9 707	8 906	7 131	4 447	4 499	4 552	4 606
Saldo úplné	1 570	-2 899	0	0	1 456	1 767	1 866	1 972
Provozní přebytek (PP)	2 080	1 465	1 172	1 862	2 076	2 391	2 495	2 606
Rozdíl PP a splátky jistiny	1 707	825	532	1 248	1 456	1 767	1 866	1 972
Index provozních úspor (%)	33,00	22,34	19,69	32,99	35,16	38,16	38,88	39,62
Dluhová základna	8 352	6 807	5 951	6 764	5 904	6 266	6 419	6 578
Dluhová služba	397	675	675	640	640	640	640	640
Dluh. služba/dluh.základna (%)	4,75	9,91	11,34	9,46	10,84	10,21	9,97	9,73

2.2.1 Vývoj výsledku hospodaření (celkové příjmy a výdaje)

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které obci zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. Od roku 2021 do konce období výhledu nabývá kladných hodnot a meziročně roste.

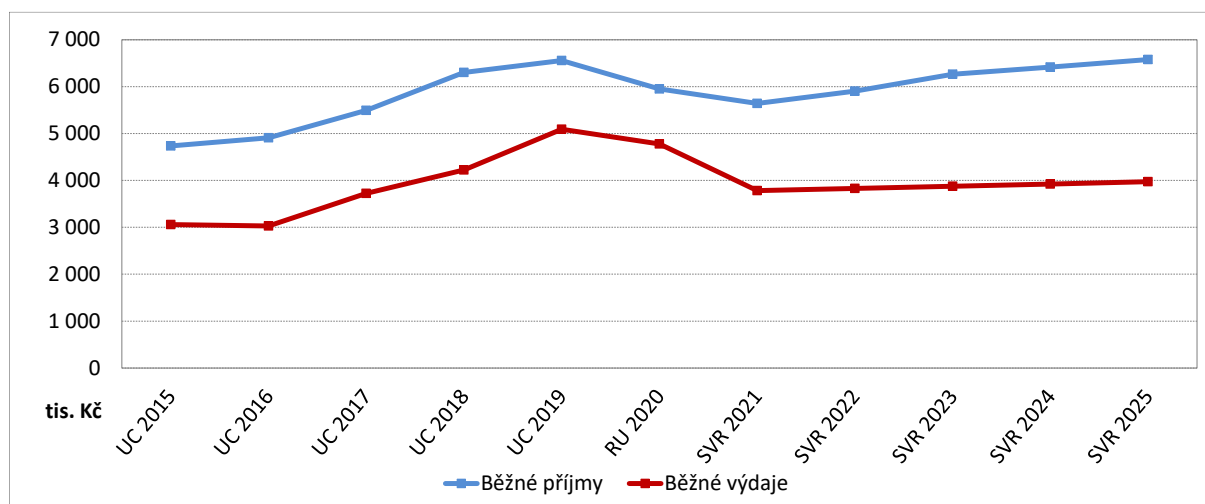
Graf č. 13: Vývoj salda hospodaření

2.2.2 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj provozních hodnot příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky obecního úřadu byl stanoven vývoj jednotlivých položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření obce.

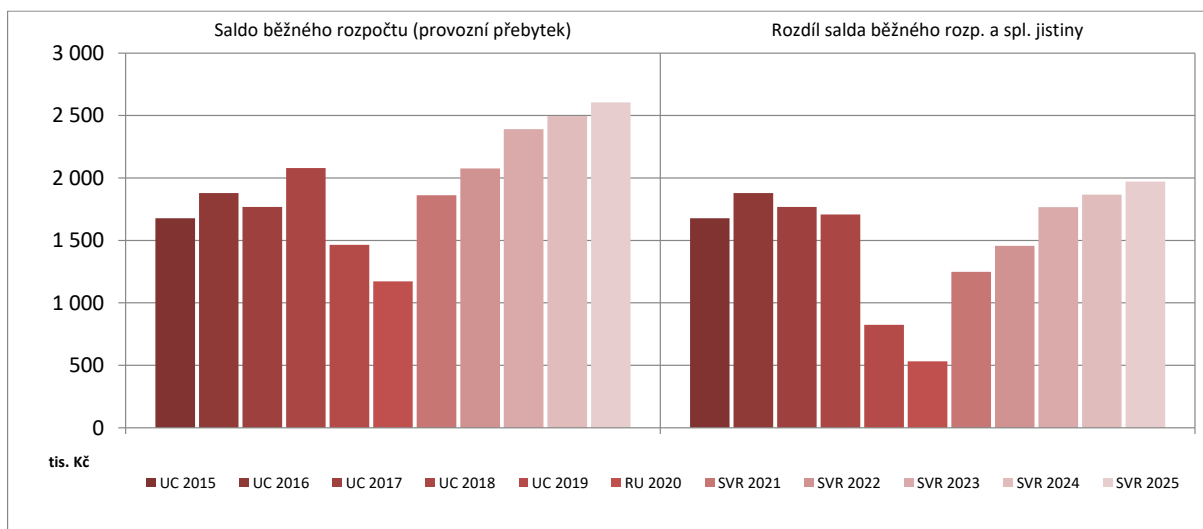
Graf č. 14: Vývoj běžných příjmů a výdajů

2.2.3 Provozní přebytek

Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) je v celém období střednědobého výhledu rozpočtu kladný, a to v rozmezí od 1,9 mil. Kč (2021) do 2,6 mil. Kč (2025). Po odečtení **splátek jistiny** je v rozmezí od 1,2 mil. Kč (2021) do 2,0 mil. Kč (2025). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby.

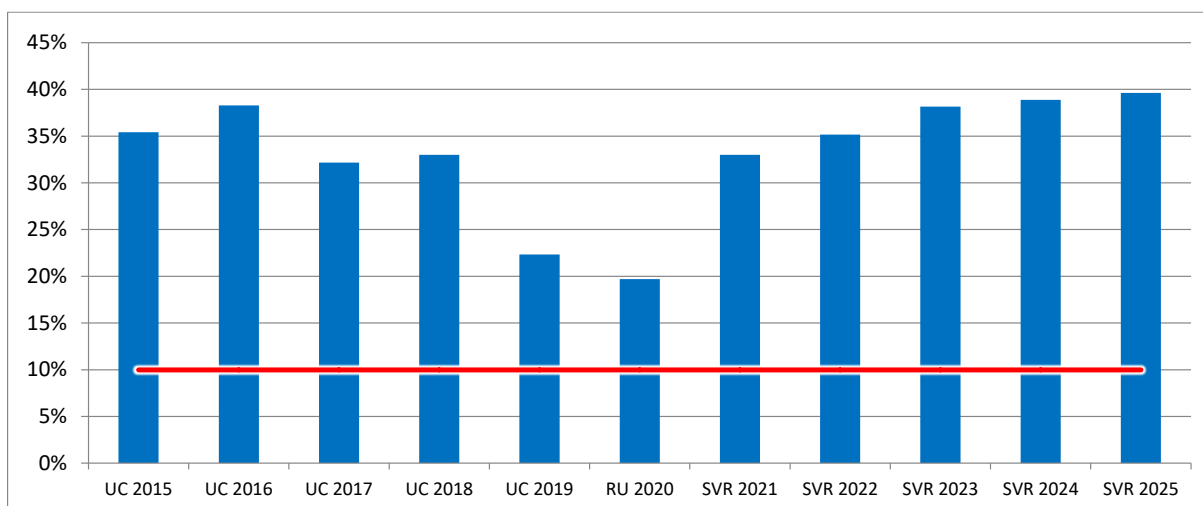
Graf č. 15: Vývoj provozního přebytku

2.2.4 Index provozních úspor

Ukazatel „index provozních úspor“ je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste rychlejším tempem. Index upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 19,69 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází k postupnému nárůstu ukazatele až na hodnotu 39,62 % v roce 2025. Hodnota ukazatele se tak pohybuje nad optimální úrovní indexu (25 %).

Graf č. 16: Vývoj indexu provozních úspor

2.2.5 Volné finanční prostředky

V řádku „Vonné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které obci zůstanou na financování investičních akcí po splnění svých závazků. Protože střednědobý výhled rozpočtu nepočítá s investičními akcemi, vyjma roku 2021, hodnota tohoto řádku zobrazuje výši finančních prostředků, které může obec ze svých prostředků použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru.

Tabulka č. 7: Volné finanční prostředky

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	RU 2020	SVR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Běžné příjmy	6 303	6 557	5 951	5 644	5 904	6 266	6 419	6 578
Běžné výdaje	4 223	5 093	4 779	3 782	3 828	3 875	3 923	3 972
Provozní přebytek	2 080	1 465	1 172	1 862	2 076	2 391	2 495	2 606
Kapitálové příjmy	2 049	250	0	1 120	0	0	0	0
Kapitálové výdaje	6 667	3 974	3 486	2 735	0	0	0	0
Příjmy všechny	12 834	6 807	8 906	7 131	5 904	6 266	6 419	6 578
Výdaje všechny	11 263	9 707	8 906	7 131	4 447	4 499	4 552	4 606
SALDO v rozpočtové skladbě (bez fin.)	-2 538	-2 259	-2 315	247	2 076	2 391	2 495	2 606
Financování	4 109	-640	2 315	-247	-619	-624	-629	-634
Uhrazené splátky jistiny	373	640	640	614	619	624	629	634
Volné finanční prostředky	1 570	-2 899	0	0	1 456	1 767	1 866	1 972

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý střednědobý výhled rozpočtu, ze stávající legislativy a místních podmínek. Je zřejmé, že obec ve sledovaném období 2022 - 2025 může do realizace investičních akcí a jednorázových oprav zapojit finanční prostředky v objemech od 1,5 mil. Kč (2021) do 2,0 mil. Kč (2025).

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let a hledání rezerv a efektivního hospodaření v provozní části může obec ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku ve svém vlastnictví. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace, apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj obce.

2.2.6 Dluhová služba

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě obce a o její schopnosti splácet dluh. Celkem musí obec v letech 2021 - 2025 splatit 3 200,0 tis. Kč současných závazků včetně úroků (z toho 3 121,6 tis. Kč na splátky jistin). Celkem od roku 2021 do splacení všech závazků v roce 2026 musí obec uhradit 3 564,8 tis. Kč (z toho 3 485,4 tis. Kč na splátky jistin). Ve sledovaném období se nepočítá s přijetím nového investičního úvěru.

Splatnost úvěrů a půjček:

rok 2026 – dlouhodobý úvěr od České spořitelny, a. s. z roku 2018 na spolufinancování investiční akce „Společenské zařízení obce Bělá u Jevíčka“ ve výši 4,9 mil. Kč a úrokovou sazbou 0,8 % p. a.

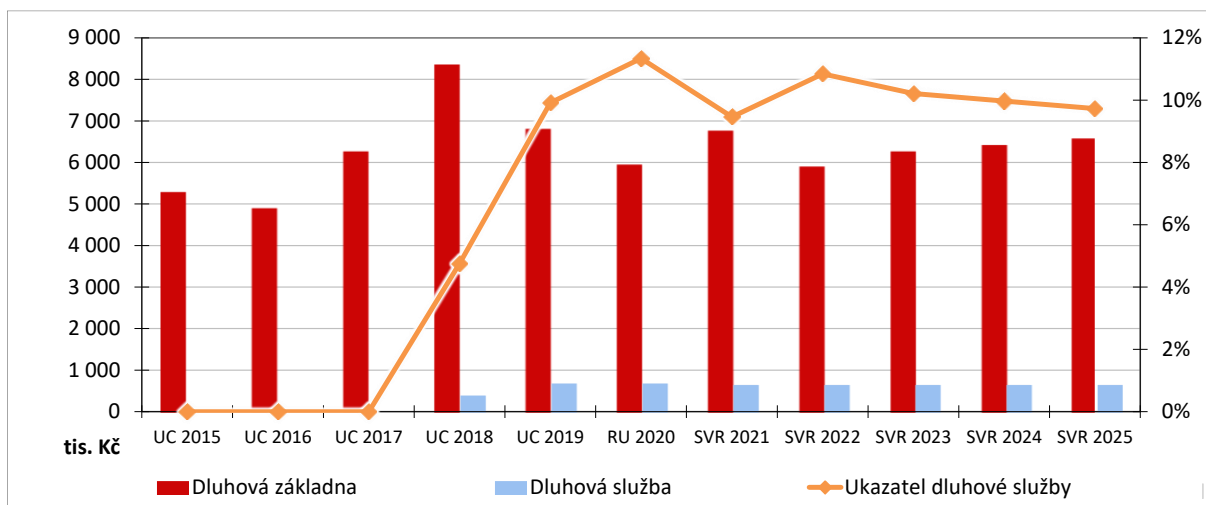
Tabulka č. 8: Dluhová služba v letech 2021 - 2025

Věřitel	Forma závazku	SVR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
České spořitelny, a.s - financování stavby Společenského zařízení v obci	jistina	614 374	619 307	624 280	629 292	634 345
	úrok	25 634	20 701	15 728	10 716	5 663
Celková dluhová služba		640 008	640 008	640 008	640 008	640 008

Střednědobý výhled rozpočtu vychází od roku 2023 z meziročně rostoucí dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba je v celém sledovaném období konstantní. Z výše uvedeného vyplývá, že ukazatel dluhové služby se v letech 2020 - 2025 meziročně snižuje z 11,34 % (2020) na 9,73 % (2025). V roce 2021 je výše ukazatele relativně nejnižší (9,46 %) a to z důvodu přijaté investiční dotace, která přechodně zvyšuje dluhovou základnu.

Graf č. 17: Vývoj dluhové služby

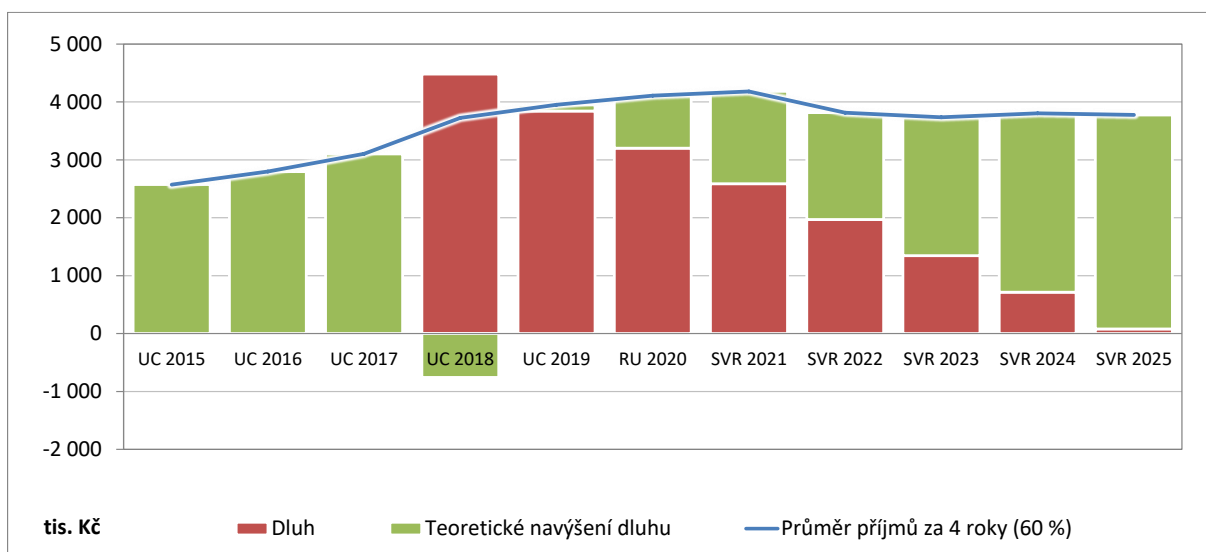

Následující tabulka a graf znázorňují výši zadlužení, při které nedochází k porušení fiskálního pravidla, resp. rozpočtové odpovědnosti. Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného. Obec Bělá u Jevíčka může ve výhledovém období zvýšit svoje dluhové zatížení o 1,6 mil. Kč (2021) až 3,7 mil. Kč (2025), aniž by porušila rozpočtovou odpovědnost.

Tabulka č. 9: Predikce rozpočtové odpovědnosti

Ukazatel	UC 2018	UC 2019	RU 2020	SVR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
Dluh	4 482	3 842	3 202	2 588	1 968	1 344	715	80
Teoretické navýšení dluhu	-758	109	905	1 594	1 846	2 389	3 088	3 695
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	3 724	3 951	4 107	4 181	3 814	3 733	3 803	3 775
Fiskální pravidlo	72,22%	58,35%	46,78%	37,13%	30,96%	21,60%	11,28%	1,28%
Povinná výše splátek	38	-	-	-	-	-	-	-

Graf č. 18: Vývoj teoretického navýšení dluhu

3 Ekonomické hodnocení obce

Ekonomické hodnocení obce je sestaveno na základě zhodnocení pěti dílčích oblastí.

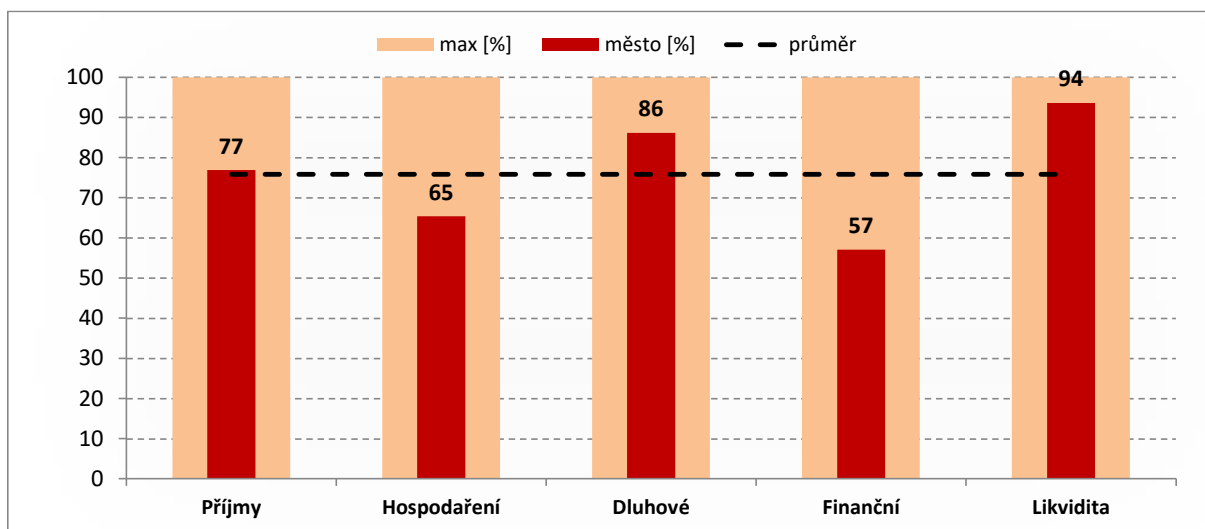
- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnost
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v grafu č. 19. Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí.

Krátkodobé hodnocení subjektu se provádí na základě analýz příjmů, výdajů, výsledků hospodaření, krátkodobého výhledu a ukazatelů dluhové služby daného roku, roku předešlého a roku následujícího po daném roce.

Dlouhodobé hodnocení subjektu se provádí na základě analýz příjmů, výdajů, výsledků hospodaření a ukazatelů dluhové služby v horizontu let 2015 - 2025.

Graf č. 19: Ekonomické hodnocení dílčích oblastí

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Na základě posouzení minulé schopnosti a ochoty subjektu, dostát včas a řádně všem svým finančním závazkům, s přihlédnutím k aktuální výši závazků obce a krátkodobé výši volných finančních zdrojů a určení krátkodobé prognózy, přiděluje společnost AQE advisors, a.s. obci krátkodobé hodnocení na úrovni:

STR2

Krátkodobě kvalitní subjekt s dobrou schopností splácet své aktuální závazky.

Zhodnotili jsme hospodaření obce v minulosti, ocenili jsme jeho provozní hospodaření a aktuální výši zadluženosti. Upozorňujeme na dobré a konstantní výsledky hospodaření. V hodnocení se odráží i dosavadní uvážlivá investiční politika obce. S ohledem na charakter dosavadních i plánovaných hospodářských výsledků, za předpokladu, že obec bude pokračovat v navrženém trendu střednědobého výhledu rozpočtu hospodaření, tzn., že především roční dluhová služba bude kryta z provozních výsledků hospodaření obce, přiděluje společnost AQE advisors, a.s. obci dlouhodobé ekonomické hodnocení na úrovni:

A2+

Dobrý subjekt, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu.

Tabulka č. 10: Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020

Hodnocení	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	A2-	A2-	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2

Vývoj ekonomického hodnocení obce Bělá u Jevíčka poukazuje na zlepšující se trend vývoje dlouhodobého hodnocení, které je na změny v hospodaření citlivější oproti hodnocení krátkodobému.

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2021 – 2025 vychází z podrobné analýzy hospodaření obce v letech 2015 - 2019 a platného rozpočtu roku 2020. Na základě těchto analýz, s promítnutím legislativních změn, týkajících se většinou reformy veřejných financí, a současné ekonomické situace, lze učinit následující závěry:

- Hodnota **ukazatele dluhové služby** v střednědobém výhledu rozpočtu, vypočítaná podle metodiky Ministerstva financí, je velmi příznivá a dosahuje max. **10,8 % z povolené 25-ti procentní** předepsané hranice a do budoucna se snižuje.
- Hospodaření obce je v oblasti provozního rozpočtu vyvážené se zlepšujícím se trendem vývoje. **Provozní přebytek dosahuje kladných hodnot** a tím obci zůstávají určité finanční zdroje na očekávané investiční výdaje, kapitálová část rozpočtu je závislá na rozhodování orgánů obce o jednorázových prodejkách majetku, zahajování a realizaci vlastních investic, vyhlášení výzev, předkládání žádostí o podporu a realizaci investic spolufinancovaných z fondů EU.
- Výsledek krátkodobého ekonomického hodnocení dokládá, že obec při uvážlivé hospodářské politice má **dostatečné finanční zdroje** ke svému rozvoji.
- Dlouhodobé hodnocení obce ukazuje, že obec má volné finanční prostředky na spolufinancování dotačních titulů státu i fondů EU, a to zejména v oblasti investiční.
- Na základě ekonomického hodnocení, odhadu vývoje ekonomické situace a vzhledem k predikovanému vývoji nejdůležitější skupiny příjmů (sdílených daní), mělo by obec být maximálně obezřetná a snažit se především o hledání rezerv svého hospodaření. Zvláště opatrná by měla být u investic, jejichž realizace vyvolává následné provozní výdaje. Též je vhodné upřednostnit investice s vyšším podílem dotací, a to zejména těch z EU.

Střednědobý výhled rozpočtu slouží jako podklad pro rozhodování, plánování a realizaci potřeb a záměrů obce. Jeho přínosy jsou:

- Zlepšení střednědobého a strategického plánování, kdy se rozhoduje o očekávaných příjmech a výdajích v dlouhodobém horizontu. Střednědobý výhled rozpočtu přináší informace o tom, jak jsou plánované aktivity realizovány a za jakých podmínek.
- Upozorňuje na rizika budoucího hospodaření a umožňuje předcházet jejich vzniku.
- Slouží i pro řízení závazků obce, protože ukazuje na schopnost jejich splácení v budoucnu. Podporuje jak dlouhodobou vyrovnanost rozpočtového hospodaření, tak i zachování finančního zdraví obce.

Je také nutno uvažovat s flexibilitou rozpočtu tak, aby mohly být finanční prostředky použity k spolufinancování získaných dotací z jiných rozpočtů. Na základě probíhající ekonomické krize a nejasností, jak se bude vyvíjet šíření (nebo utlumování) koronaviru, **doporučujeme** důsledné, **pravidelné měsíční** vyhodnocování rozpočtu a okamžité reagování na případné odchylky od platného rozpočtu.

Legislativní změny, spjaté v převážné míře se současnou ekonomickou situací, ztěžují sestavování střednědobého výhledu rozpočtu. V prvé řadě se jedná o sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji a potažmo i zdravotní situaci v republice, který bude dožadovat další legislativní změny v ekonomické oblasti. S ohledem na legislativní nestabilitu nejen v oblasti sdílených daní je vývoj hodnot těchto daní opatrný a vychází z predikce ministerstva financí. Pokud v této

oblasti nedojde k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech střednědobého výhledu s uvedenými hodnotami. Tento scénář je však podmíněn absencí dalších opatření proti šíření koronaviru Covid-19, které by negativně ovlivnily vývoj hospodaření.

Tabulka č. 11: Střednědobý výhled rozpočtu 2021 – 2025

ř.	Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	RU 2020	SVR 2021	SVR 2022	SVR 2023	SVR 2024	SVR 2025
*1	DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	5 230	5 498	5 345	5 054	5 292	5 630	5 754	5 882
2	DPFO ze závislé činnosti	1 127	1 221	1 050	1 256	1 333	1 342	1 376	1 410
3	DPFO OSVČ	27	34	30	1	19	26	26	26
4	DPFO vybíraná srážkou	106	115	110	115	115	88	89	91
5	DP právnických osob	966	1 076	1 098	694	739	914	937	960
6	DP právnických osob za obce	47	57	43	43	43	43	43	43
7	Daň z přidané hodnoty	2 386	2 424	2 450	2 381	2 480	2 641	2 707	2 775
8	Místní poplatky	208	213	207	207	207	207	207	207
9	Správní poplatky	2	1	2	2	2	2	2	2
10	Daň z nemovitostí a z majetku	334	328	320	325	325	338	338	338
11	Ostatní daňové příjmy	28	29	35	30	30	30	30	30
*12	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM	449	439	376	408	427	450	476	506
13	Příjmy z poskytnutí služeb a výrobků, zboží	141	132	114	131	151	173	199	229
14	Příjmy z pronájmu	169	150	187	206	206	206	206	206
15	Výnosy z finančního majetku	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Přijaté sankční platby	43	0	0	0	0	0	0	0
17	Příjmy z prodeje nekapitál.maj. a ost.ned.př.	95	155	74	70	70	70	70	70
18	Přijaté splátky půjček	0	0	0	0	0	0	0	0
*19	DAŇOVÉ A NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	5 679	5 937	5 720	5 461	5 719	6 080	6 230	6 388
20	Neinvestiční dotace (transfery)	624	621	231	183	185	186	188	190
21	Převody z vlastních fondů (HČ)	0	0	0	0	0	0	0	0
*22	BĚŽNÉ PŘÍJMY	6 303	6 557	5 951	5 644	5 904	6 266	6 419	6 578
23	Prodej inv.majetku, akcií a majetkových práv	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Investiční dotace (transfery)	2 049	250	0	1 120	0	0	0	0
*25	PŘÍJMY CELKEM	8 352	6 807	5 951	6 764	5 904	6 266	6 419	6 578
26	Platy zaměstnanců vč.odvodů	1 671	1 983	1 993	1 862	1 895	1 928	1 962	1 997
27	Nákupy DHM, materiálů, ostatní	212	781	413	141	143	144	146	148
28	Úroky, leasing a ostatní finanční výdaje	24	35	35	26	21	16	11	6
29	Nákup energií	206	219	190	194	197	201	205	209
30	Nákup služeb	754	1 038	723	741	749	757	766	775
31	Opravy a udržování	1 128	703	631	402	406	410	414	419
32	Ostatní nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	93	91	70	77	77	78	78	79
33	Neinv.transfery podnikatel.sub. a nezisk.org.	22	73	116	86	86	87	87	87
34	Neinvestiční příspěvky PO	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Neinvestiční příspěvky ostatním rozpočtům	111	168	111	104	104	104	104	104
36	Neinv.transfery obyvatelstvu	2	2	8	10	10	10	10	10
37	Ostatní neinvestiční výdaje a transfery	0	0	489	140	140	140	140	140
*38	BĚŽNÉ VÝDAJE	4 223	5 093	4 779	3 782	3 828	3 875	3 923	3 972
39	Kapitálové výdaje	6 667	3 974	3 486	2 735	0	0	0	0
*40	VÝDAJE CELKEM	10 890	9 067	8 266	6 517	3 828	3 875	3 923	3 972
*41	SALDO v rozpočtové skladbě (bez financování)	-2 538	-2 259	-2 315	247	2 076	2 391	2 495	2 606
42	Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	373	640	640	614	619	624	629	634
43	Přijaté půjčky	4 482	0	0	0	0	0	0	0
44	Změna stavu na bankovních účtech	0	0	2 955	367	0	0	0	0
45	Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0	0	0
*46	FINANCOVÁNÍ	4 109	-640	2 315	-247	-619	-624	-629	-634
*47	PŘÍJMY všechny	12 834	6 807	8 906	7 131	5 904	6 266	6 419	6 578
*48	VÝDAJE všechny	11 263	9 707	8 906	7 131	4 447	4 499	4 552	4 606
*49	SALDO úplné	1 570	-2 899	0	0	1 456	1 767	1 866	1 972
*50	Provozní přebytek	2 080	1 465	1 172	1 862	2 076	2 391	2 495	2 606
*51	Rozdíl provozního přebytku a spl. jistiny	1 707	825	532	1 248	1 456	1 767	1 866	1 972
*52	Index provozních úspor	33,00	22,34	19,69	32,99	35,16	38,16	38,88	39,62
*53	Dluhová základna	8 352	6 807	5 951	6 764	5 904	6 266	6 419	6 578
*54	Dluhová služba	397	675	675	640	640	640	640	640
55	Dluhová služba / dluhová základna (v %)	4,75	9,91	11,34	9,46	10,84	10,21	9,97	9,73

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1:	Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření	7
Graf č. 2:	Vývoj sdílených daní	7
Graf č. 3:	Vývoj sdílených daní v relativním vyjádření	8
Graf č. 4:	Vývoj příjmů	9
Graf č. 5:	Vývoj vybraných výdajových skupin	9
Graf č. 6:	Vývoj výdajů	10
Graf č. 7:	Meziroční změny běžných příjmů a výdajů	11
Graf č. 8:	Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku	11
Graf č. 9:	Vývoj indexu provozních úspor	12
Graf č. 10:	Vývoj rozdílu provozního přebytku a splátek jistin	12
Graf č. 11:	Meziroční změny PP a provozních příjmů a výdajů	14
Graf č. 12:	Saldo provozního a kapitálového rozpočtu	16
Graf č. 13:	Vývoj salda hospodaření	19
Graf č. 14:	Vývoj běžných příjmů a výdajů	19
Graf č. 15:	Vývoj provozního přebytku	20
Graf č. 16:	Vývoj indexu provozních úspor	20
Graf č. 17:	Vývoj dluhové služby	22
Graf č. 18:	Vývoj teoretického navýšení dluhu	22
Graf č. 19:	Ekonomické hodnocení dílčích oblastí	23
Tabulka č. 1:	Vývoj hospodaření obce	6
Tabulka č. 2:	Porovnání upraveného rozpočtu a skutečnosti v období 2017 – 2019	10
Tabulka č. 3:	Fiskální pravidlo hospodaření	13
Tabulka č. 4:	Meziroční změny ukazatelů hospodaření	14
Tabulka č. 5:	Predikce sdílených daní na rok 2020	15
Tabulka č. 6:	Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu	18
Tabulka č. 7:	Volné finanční prostředky	21
Tabulka č. 8:	Dluhová služba v letech 2021 - 2025	21
Tabulka č. 9:	Predikce rozpočtové odpovědnosti	22
Tabulka č. 10:	Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020	24
Tabulka č. 11:	Střednědobý výhled rozpočtu 2021 – 2025	27

Stupnice ekonomického hodnocení AQE advisors, a.s.

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	příjemné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval: Ing. Petr Kamínek

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno říjen 2020

